

svět katolickým očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XIV., číslo 14

16. 7. 2017 / neprodejné

Z OBSAHU	Naděje posilující mučedníky. Katecheze papeže Františka	04
	Mučedníci nacismu: Svatá Edith Steinová (Terezie Benedikta od Kříže)	05
	Fatima: Třetí tajemství I	06
	Jiný příběh o Sýrii. Rozhovor s vlámským knězem žijícím v Sýrii	08

TRADICE OTCŮ

Z homilií svatého biskupa Jana Zlatoústého na druhý list Korintřanům (kolem 350–407)

Mé srdce se otevřelo dokořán. Jako totiž každý tepelný zdroj působí, že se tělesa roztahují, tak i láska působí, že se srdce otvírá. Je to přece ctnost a síla žhavá a vřelá. Láska otevřela i Pavlova ústa a rozevřela jeho srdce. „Přece nemiluji jenom ústy,“ praví, „ale v lásce s nimi souzním i moje srdce. Proto hovořím otevřeně celými ústy a celou myslí.“ Nebylo nic otevřenějšího nad Pavlovo srdce, které přímo milencou láskou, ano, tak pevně objímalo svou láskou všechny věrně; přitom se jeho láska netříštila a neoslabovala, nýbrž zůstávala vůči každému úplná. Avšak co je divného na tom, že měl takový vztah k lidem věřícím, když jeho srdce milovalo celý svět včetně nevěřících?

Proto neříká: „Miluji vás,“ nýbrž něco výraznějšího: *Mluvil jsem k vám docela otevřeně, srdce se mi otevřelo dokořán;* všechny máme uvnitř, a to ne jakkoli, nýbrž s ohromnou svobodou. Neboť kdo je milován, může se beze strachu volně pohybovat v samých hlubinách milujícího srdce. Proto Pavel říká: *Máte široké místo v mém srdci...*

A na Pavlova neuvěřitelně vřelou lásku k věřícím narážíme všude, jen když se začteme do výroků jeho jednotlivých listů. K Římanům přece praví: *Toužím vás spatřit.* A dále: *Často jsem si umínil přijít k vám.* A ještě: *Aby mi už jednou konečně bylo dopřáno té radosti, že bych k vám mohl přijít.* Galatům pak říká: *Moje děti, znovu vás bolestně rodím.* Efesanům zase: *Proto za vás klekám na kolena.* A Soluňanům: *Vždyť jakou mám já naději nebo radost nebo věnec slávy? Ne snad vás? Vždyť říkával, že je s sebou nosí v srdci, i když je v poutech.*



Foto: © Michal Havel / Člověk a víra

Milovat bez míry

Když nás Kristus vyzývá k lásce, myslí tím jedině: Milovat bez míry! To je míra pravé Lásky. Bůh je Láska, „která dává vycházet svému slunci pro zlé i pro dobré a sesílá déšť spravedlivým i nespravedlivým“ (Mt 5,45). A člověk, Boží jiskra, musí každý den bojovat, aby se mu podobal.

Kde najdeme Kristovu tvář? Nikde jinde než u ostatních, u těch svých nejbližších zpravidla jistě hned na první pokus. Je velmi snadné trápit se nad hladovými dětmi v Africe nebo Asii, když jejich osud sledujeme v televizi nebo na internetu. Ale my máme lidi kolem sebe, ty, kteří jsou teď s námi – doma, v práci, ve farnosti. Jak moc nás zajímá, čím prochází, jaký je jejich život, jak se snažíme jim být nablízku? Jak umíme být přes všechny starosti, únavu a vypětí vtrvale vlídní? Jaké konkrétní činy srdečné služby vůči nim konáme každý den?

Je velmi snadné milovat ty, kteří nás milují. Většina z nás miluje lidi, kteří smýšlejí jako my, lidi, kteří sdílí naše nápady a názory. Ale Pán na nás naléhá, abychom šli o krok dále: „Pokud milujete ty, kteří vás milují, co je o tom zvláštního?“ (Mt 5,46). Milovat své nepřátele! Víme jistě, že budeme-li je milovat, nikdy nám oni sami nevrátí naši náklonnost, naše úsměvy ani tu laskavost. Jednoduše proto, že nemyslí jako my, mají jiná výchozí intelektuální a možná i sociální prostředí a jsou jiní. Není v tom zlá vůle. Řekněme tomu klidně lidský faktor. Skutečný křesťan by však neměl milovat bližního ze zistných důvodů. Ba, přímo to nesmí dělat.

Nestačí pomáhat chudým a potřebným. Musíme se dát, a to naprosto a celým životem ostatním. Znovu to zopakujme: naprosto a celým životem. Zní to

Dokončení na str. 2



Joachim kardinál Meisner
Foto: Wikimedia Commons, © Raimond Spekking (CC BY-SA 4.0)

Zemřel Joachim kardinál Meisner

Ve středu 5. července 2017 zemřel ve věku 83 let emeritní arcibiskup Kolína nad Rýnem Joachim kardinál Meisner. Oznámilo to kolínské arcibiskupství s tím, že kardinál Meisner pokojně zesnul během dovolené v bavorském Bad Füssingu.

Kardinál Meisner se narodil v roce 1933 ve Vratislavi, roku 1962 přijal kněžské svěcení v Erfurtu, kde se později stal světícím biskupem. V roce 1980 jej papež Jan Pavel II. jmenoval berlínským arcibiskupem a o tři roky později mu udělil kardinálský titul. Jmenování na biskupský stolec v Kolíně nad Rýnem následovalo 20. 12. 1988 a nástup do úřadu o několik měsíců později. Po dosažení věkové hranice 75 let kardinál Meisner podal rezignaci, ale papež Benedikt XVI. jej požádal o další setrvání v úřadě, během kterého se v Kolíně nad Rýnem konal Světový den mládeže (2005) a Národní eucharistický kongres (2013).

Kardinál několikrát navštívil Českou republiku, naposledy letos v březnu, kdy přijel na pohřeb svého kolegy Miloslava Vlka. V listopadu 2011 se v Praze jako zvláštní papežský legát zúčastnil oslav 800. výročí narození svaté Anežky. „Na kardinála Joachima Meisnera vzpomínám jako na člověka, který měl nesmírně rád naši zemi i naši církev a neváhal jí pomoci velmi rychle a konkrétním způsobem. Miloval Prahu, kterou znal lépe než my domorodci, a vždy říkal, že by se sem chtěl na duchod přestěhovat,“ připomněl vazby kardinála Meisnera k naší vlasti generální sekretář ČBK Stanislav Příbýl.

Pohřeb kardinála Meisnera proběhne v sobotu 15. července od 10 hodin v kolínském Dómu – katedrále svatého Petra.

Církev. cz, RaVat

Dokončení ze str. 1

rutině, možná to mnozí z nás slyšíme často v (svých) kázáních. Přirozeně. Je to totiž pravda. Ale udělat to, dnes a denně, krok za krokem, minutu za minutou, to je skutečný zápas. Na jeho konci však vytrvalce čeká vítězství. Ne menší než božské objetí. To, které už teď je ikonou rozpraženého Božího náručí v nebeském království. Zvláště na nás, na ty, které si Pán vyvolil, čeká s nedočkavostí, až připutují po vyhrané válce složené z tolika každodenních bitev zde ve světě. Kde vzít sílu k tomu, abychom svůj život takto posílili a byli přímo heroického životního stylu dnes, teď a tady, v naší době a okolnostech, kterými jsme obklopeni, schopni? Jedině před svátostným Kristem. Zdrojem (nejen kněžské) svatosti je oltář. Milovat musíme s tím, aniž bychom očekávali něco na oplátku. Pokud jde o lásku, nepotřebujeme kalkulačku. Dokonalostí je milovat bez míry, toto láskyplné nekonečno by se ostatně na ten malý displej nevešlo. A my máme dokonalost v našich rukou uprostřed světa, uprostřed našich každodenních prací. Dobře je, když děláme to, co bychom měli, a ne to, co bychom rádi dělali.

Nemáme snad mezi lidmi nepřítel, který by nám usiloval o život, ale máme spoustu těch, kteří jinak myslí, jinak se chovají, mluví jinak než my, a proto se k nim chováme odmítavě, vyhýbáme se jim a pohrdáme jimi. Zamysleme se nad tím a poznáme, jak vážně to myslíme s křesťanskou dokonalostí.

*P. Georges M. Mondo SVD
farní vikář v Kolíně*

Svatý stolec v OSN: Staří lidé jsou stále zranitelnější

„Je nezbytné podporovat úctu vůči starým lidem, kteří jsou bohatstvím společnosti,“ tuto prioritu naznačil arcibiskup Bernardito Auza začátkem července při svém vystoupení na půdě newyorského sídla OSN. Stálý pozorovatel Svatého stolce a apoštolský nuncius u Spojených národů se zapojil do pracovního jednání zaměřeného na otázku stárnutí světové populace. Zdůraznil, že pozornost věnovaná seniorům všeobecně nedostačuje kvůli jejich rychle se zvyšujícímu počtu. Je proto zapotřebí reagovat na nároky starých lidí a zároveň přijmout konkrétní opatření, která by zajistila ochranu jejich práv.

„Díky pokrokům v medicíně se prodloužil život, ale společnost se ve vztahu k životu ‚nerozšířila!‘ Počet starých lidí se zvýšil, ale naše společnosti se dostatečně nezorganizovaly, aby jim udělaly místo náležitou úctou a konkrétním ohledem k jejich křehkosti a důstojnosti,“ citoval vatikánský diplomat papeže Františka. Vyzval k širšímu zapojení seniorů do politiky a rozhodovacích procesů, stejně jako k náležité výši důchodů a přístupu k trvalému vzdělávání. Pokud staří lidé trpí nemocemi, zdravotním postižením či kognitivním deficitem, nemohou se podílet na rozvoji společnosti, ale potřebují její pomoc. Za těchto okolností jsme jim povinováni láskou a úctou.

RaVat

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočeská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

SLOVO KNĚZE

110. plenární zasedání ČBK: Biskupové podpořili čínské katolíky

Ve dnech 6. a 7. července proběhlo na Velehradě 110. plenární zasedání České biskupské konference. Biskupové mj. podpořili čínské katolíky, pozvali na Národní poutě do Fatimy či chtějí dlouhodobou spolupráci s městy a obcemi.

V úvodu setkání římskokatolických biskupů i zástupců řádů v České republice vystoupil hlavní host cyrilometodějských oslav prefekt Kongregace pro biskupy kardinál Marc Ouellet, který se zamýšlel nad úlohou a posláním biskupských konferencí. Na pozvání kardinála Dominika Duky jednání navštívil i řeckokatolický biskup a eparcha Mukačevské řeckokatolické eparchie na Ukrajině Milan Šášik. Informoval mj. o složité situaci na Ukrajině. Biskupská konference se shodla na potřebě zmapování stávající české církevní pomoci Ukrajině a vytvoření přehledu potřeb a koncepce pomoci.

ČBK se rozhodla podpořit iniciativu za propuštění a získání aktuálních informací k případu biskupa čínské podzemní církve Petra Shao Zhumina. Taktéž oceňuje úsilí emeritního hongkongského biskupa kardinála Josepha Zena Ze-kiuna o zlepšení situace čínských katolíků.

Biskupové se shodli na tom, že by nyní, po vyřešení majetkového vyrovnání, chtěli prostřednictvím Svazu měst a obcí i Svazu místních samospráv iniciovat dlouhodobější spolupráci s představiteli obcí. Byla také představena česká delegace na konferenci o přispění křesťanů k budoucímu vývoji EU, která je pořádána Komisí biskupských konferencí EU (COMECE) a proběhne v Římě od 27. do 29. října 2017. Českou republiku bude zastupovat Michaela Šojdřová, Pavel Svoboda, Jakub Jinek, Stanislav Příbyl, Ondřej Benešík, Alexandr Vondra a Pavel Fischer.

Církev.cz

Vatikán bojuje za nemocného Charlieho, zvažoval i udělení občanství

Svatý stolec bojuje za desetiměsíčního Charlieho Garda, který se narodil se vzácným genetickým onemocněním. Evropský soud pro lidská práva minulý týden umožnil lékařům v londýnské nemocnici jeho odpojení od dýchacích přístrojů, které by vedlo k udušení v hluboké sedaci. Život nemocného dítěte podpořil papež František, vatikánská nemocnice Bambino Gesù také nabídla Charliemu péči. Na diplomatické rovině se též zvažovalo udělení vatikánského občanství malému pacientovi.

„Bránit lidský život, zejména je-li zasažený nemocí, je naše povinnost lásky, kterou Bůh svěřuje nám všem,“ zveřejnil papež František na sociální síti Twitter v souvislosti s případem nemocného Charlieho, jehož rodičům nebyla umožněna experimentální léčba v USA, na kterou vybrali peníze, s odůvodněním, že by nebyla účinná. „Svatý otec sleduje s pohnutím kauzu malého chlapce Charlieho Garda a soucítí s jeho rodiči. Modlí se za ně a doufá, že jejich touha doprovázet a pečovat o jejich dítě až do konce bude respektována,“ dodal vatikánský mluvčí Greg Burke.

Vatikánská diplomacie nyní zkouší veškeré možnosti k záchraně dítěte, kterému nabídla péči nemocnice Bambino Gesù v Římě vlastněná Svatým stolcem. Úsilí potvrdil i státní sekretář kardinál Pietro Parolin. „Uděláme vše, co je v našich silách“ pro „překonání právních překážek“, řekl podle deníku *Vatican Insider*. Překážky jsou podle něj způsobené tím, že rodiče nemohou převzít dítě z Velké Británie bez souhlasu tamějších autorit. Vatikán také zvažoval udělení občanství pro malého Charlieho, avšak tato možnost by nevyřešila právní problémy.

Svatý stolec dál bojuje za život dítěte. „Je strašné, že soudy rozhodují o životě člověka,“ komentoval případ předseda Papežské akademie pro život Mons. Vincenzo Paglia.

Církev.cz

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

O slavnosti svatých Cyrila a Metoděje, patronů Evropy, si náš Pán povolal na věčnost jiného velkého pastýře – otce kardinála Joachima Meisnera. Putující Církev ztratila mimořádnou osobnost víry a svatosti a věřím, že oslavená Církev se za o kousek rozšířila.

S otcem kardinálem mne pojí osobní vzpomínky. Poprvé jsem se s ním setkal, když mi bylo asi třináct let. Zúčastnil jsem se se svým tátou poutě mužů v Klüschen Hagis. Za komunismu to byl pro mne zážitek – vidět tisíce věřících mužů, jak se modlí. Hlavním celebrantem byl právě Joachim Meisner, tehdy nově vysvěcený pomocný biskup erfurtský. Přestože jsem německy neuměl, jeho kázání na mne udělalo dojem a byl jsem rád, když jsme se mohli s otcem biskupem po Mši svaté seznámit, jako zástupci mužů z Čech. Biskup Meisner vystupoval neohroženě i proti totalitnímu režimu. Bylo velkým pozhnáním, když přijal jmenování berlínským biskupem a jako předseda biskupské konference se ujal vedení lodičky Církve ve východním Německu, aby dobře proplouvala zúženým prostorem nesvobody.

Velmi mne oslovily i texty otce kardinála, zvláště ty, kde vyzývá k nové evangelizaci Starého kontinentu. To nám, dominiánům, je blízké. Kardinál Meisner se též projevil jako statečný obhájce katolické víry, když svého času odvážně čelil hereckému hnutí My jsme církev a trpělivě vysvětloval, proč není možné měnit zjevnou nauku. Zároveň byl přítelem mladých lidí, které hostil v roce 2005 v Kolíně nad Rýnem při Světových dnech mládeže.

Naposledy jsem se s otcem kardinálem setkal na kněžském dni v Hejnicích. Měl pro nás kněze excelentní přednášku o kněžské identitě a službě. V následné diskuzi pak projevil obdivuhodnou víru v blízkost Pána a jeho pomoc i v dnešní zmatené a neklidné době.

Pozemská pout' velkého pastýře lidských duší se završila. Příklad jeho života bude stálou pobídkou pro mnohé katolíky a věřím, že i jeho pomoc shůry na sebe nedá dlouho čekat.

fr. Pavel Maria OP



*fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svatě Zdislavy*

NADĚJE POSILUJÍCÍ MUČEDNÍKY

Katecheze papeže Františka při generální audienci



Foto: Benedikt Sova

Dobrý den, drazí bratři a sestry!
Dnes se zamyslíme nad křesťanskou nadějí, která posiluje mučedníky. Když Ježíš v evangeliu vysílá učedníky, neuvádí je v klam vidinami snadno dosažitelných úspěchů. Naopak – jasně je upozorňuje, že hlásání Božího království se vždy střetává s odporem. Neváhá přitom užít krajního varování: „Budete ode všech nenáviděni pro mé jméno“ (Mt 10,22). Křesťané milují, ale nikoli pokaždé jsou milováni. Ježíš nás před tuto skutečnost staví od samého počátku – vyznání víry se větší či menší měrou odehrává v nepřátelském ovzduší.

Jako ovce mezi vlky

Křesťané jsou tedy mužové a ženy jdoucí „proti proudu“. Je to normální, neboť vzhledem k tomu, že svět je poznamenán hříchem, projevujícím se v různých formách sobectví a nespravedlivosti, Kristův učedník kráčí opačným směrem. Nikoli v polemickém duchu, nýbrž kvůli věrnosti logice Božího království, která je *logikou naděje* a uskutečňuje se v životním stylu založeném na Ježíšových ustanoveních.

Tím prvním je *chudoba*. Když Ježíš posílá své učedníky, máme pocit, že spíše

dbá na to, aby je „vysvlékl“, než „oblékl“! Také křesťan, který není pokorný a chudý, nedokáže se odpoutat od bohatství a moci a především sám od sebe, se Ježíši nepodobá. Křesťan prochází cestami tohoto světa s nezbytnou výbavou poutníka, avšak se srdcem plným lásky. Jedinou

Kéž nás Pán obdarovává životem křesťanské naděje, zejména ve skrytém mučednictví prokazování dobra a láskyplného plnění každodenních povinností.

porážku může utrpět tehdy, když upadne do pokušení msty a násilí, když zlo odpálí zlem. Ježíš nám říká: „Já vás posílám jako ovce mezi vlky“ (Mt 10,16) – tedy bez otevřeného chřtánu, vytažených drápů a zbraní. Křesťan má spíše být opatrný, někdy též prozíravý, což jsou ctnosti, které evangelní logika přijímá. Násilí ovšem nikdy. Pokud chceme zvítězit nad zlem, nelze sdílet jeho metody.

Čerpat sílu z evangelia

Jedinou křesťanovou silou je evangelium. V obtížných časech je nutné věřit, že Ježíš jde před námi a neustává v doprovázení svých učedníků. Pronásledování nestojí v rozporu s evangeliem, nýbrž je jeho součástí – jestliže pronásledovali našeho Mistra, jak bychom mohli doufat, že zůstaneme ušetřeni boje? Avšak křesťan nesmí vprostřed víru ztrácet naději a myslet si, že byl opuštěn. Ježíš ujišťuje své učedníky slovy: „U vás však jsou spočítány i všechny vlasy na hlavě“ (Mt 10,30). Jako by chtěl říci, že žádné z lidských utrpení, včetně těch nejdrobnějších a skrytých, není Božímu zraku neviditelné. Bůh vidí, zajisté ochraňuje a jednou daruje své výkupné. Mezi námi je totiž Někdo mnohem silnější než zlo, mafie, temné pletichy a ti, kteří vydělávají na zoufalství druhých a povýšeně je utlačují... Někdo, kdo odjakživa naslouchá hlasu Ábelovy krve, která volá ze země.

Stát na straně Boha

Křesťané se tudíž vždy mají postavit na „opačnou stranu“ světa – tu, kterou si zvolil Bůh. Nejsou pronásledovatelé, nýbrž pronásledovaní, nejsou panovačnickí, nýbrž mírní, nechvástají se, nýbrž se podřizují pravdě, nejsou to šejdiři, nýbrž poctivci. Tato věrnost Ježíšovu stylu – který je stylem naděje – až k smrti bude prvními křesťany nazvána krásným jménem *martyrium*, což znamená „svědectví“. Slovní zásoba jim nabízela mnohé další volby – bylo možné nazvat ji heroismem, sebežreknutím, sebeobětí. Avšak křesťané první hodiny ji nazvali jménem, které vydává vůni učednictví. Mučedníci nežijí sami pro sebe, nebojují za prosazení vlastních názorů a přijímají smrt výlučně z věrnosti evangeliu. Mučednictví ani není nejvyšším ideálem křesťanského života, protože nad ním stojí milosrdná láska, tedy láska vůči Bohu a bližnímu. Apoštol Pavel to velmi dobře sděluje ve chvalo zpěvu na lásku: „A kdybych rozdál všechno, co mám, a pro druhého

do ohně skočil, ale neměl lásku, nic mi to neprospěje“ (1 Kor 13,3). Křesťany odpuzuje představa, že by se sebevražední atentátníci mohli nazývat „mučedníky“ – v jejich smrti není nic, co by se mohlo blížít postojům Božích dětí.

Když někdy pročítáme příběhy včerejších a dnešních mučedníků – kteří

jsou početnější než mučedníci v počátečních dobách – ohromuje nás, v jaké síle podstupovali zkoušky. Tato síla je znamením *veliké naděje*, kterou se systili – naděje čerpající jistotu z toho, že nic a nikdo je nemohl odloučit od Boží lásky v Ježíši Kristu (srov. Řím 8,38–39). Kéž nám Pán stále dává sílu, abychom se

stávali jeho svědky. Kéž nás obdarovává životem křesťanské naděje, zejména ve skrytém mučednictví prokazování dobra a láskyplného plnění každodenních povinností.

*Přeložila Jana Gruberová
Radio Vaticana
(Mezitimulky redakce)*

MUČEDNÍCI NACISMU

Svatá Edith Steinová (Terezie Benedikta od Kříže)

Edith Steinová sice z Holandska nepocházela, ale žila tam v exilu, tam byla zatčena a deportována do koncentračního tábora kvůli statečnému postoji holandského episkopátu na obranu Židů. Nebyla sama. Nacisté odvěkli z Holandska do osvětivských plynových komor celkem 244 pokřtěných Židů, většinou emigrantů z Německa, kteří se ukrývali v tamních kláštřech.

Konverze nadané intelektuálky

Edith Steinová se narodila 12. října 1891 v tehdy německé Vratislavi (dnes polská Wrocław) v rodině bohatého židovského podnikatele. Její rodiče byli velmi ortodoxní a zbožní vyznavači tradičního judaismu. Mladá Edith však nenásledovala jejich vzoru, již roku 1904 přestala věřit v Boha a stala se ateistkou. Na vratislavské univerzitě vystudovala germanistiku a historii, poté pokračovala na univerzitě v Göttingenu, kde se stala žačkou známého profesora Edmunda Husserla, zakladatele filozofického směru zvaného fenomenologie. Husserl si Edith Steinovou vybral jako svoji asistentku pro univerzitní katedru ve Freiburgu, kde ukončila studium doktorátem filozofie roku 1916.

Za první světové války působila na frontě jako sanitářka, její posádka pobývala nějaký čas i v Hranicích na Moravě. Po válce se opět vrátila do Freiburgu, aby pokračovala v univerzitní kariéře. Jenže setkání s katolickými přáteli změnilo její život. Trpěla duchovní vyprahlostí, ateismus nedokázal naplnit její srdce, podléhala depresím. Filozofický směr fenomenologie, který vyznávala, se pojil mj. i se jménem katolického konvertity



Svatá Edith Steinová. Foto: Wikimedia Commons

Maxe Schellera. Mladá intelektuálka se proto začala zajímat o katolicismus, prozatím však pouze v rovině čistě teoretické bez jakéhokoliv úmyslu konvertovat.

Rozhodující krok směrem ke konverzi přinesla v jejím životě až událost, kdy její přátelé manželé Martiusovi, katolíci, kteří se snažili být jí oporou, ji jednou roku 1921 zavedli do své knihovny a řekli jí, ať si vybere knihu dle libosti. Ona sáhla po „Životu svaté Terezie z Avily“. Když ji přečetla, konstatovala: „Tak to

hle je pravda!“ Začala studovat katolický katechismus a požádala na místní faře o křest. Kněz jí řekl, že k tomu musí být nejprve připravena. Ona však odpověděla, že už je. Duchovní, když se jí dotazoval, žasl nad jejími úžasnými znalostmi dogmatiky, katolické filozofie a církevních dějin. Pokřtěna byla 1. ledna 1922.

Po křtu se vzdala svého univerzitního postu a přijala místo učitelky němčiny na dívčí škole ve Špýru, vedené dominikánkami. V té době také překládala do němčiny spisy svatého Tomáše Akvinského. Roku 1932 dostala nabídku docentury na Institutu pedagogiky v Münsteru. Přijala, jenže o rok později, kdy již byl u moci Hitler, musela z raso- vých důvodů odejít.

Tehdy došlo její řeholní povolání. Vstoupila do karmelitánského kláštera v Kolíně nad Rýnem, tam také napsala svůj filozofický spis „Časné a věčné bytí“. Roku 1938 složila věčné sliby jako sestra Terezie Benedikta od Kříže. Nelze také opomenout, že na počátku nacistické éry napsala dopis papeži Piu XI., kde jej prosila, aby odsoudil jasnými slovy nacismus jako protikřesťanskou a zločinnou ideologii. Pius XI. tak učinil roku 1937 pro-

tinacistickou encyklikou *Mit brennender sorge* (S palčivou péčí), o níž jsme psali několikrát v dřívějších dílech seriálu.

Cesta smrti z holandského exilu do Osvětimi

Po křišťálové noci v listopadu 1938, kdy došlo k celoněmeckému pogromu na Židy, usoudily představené sestry Terezie Benedikty, že bude lépe, když odejde v zájmu vlastní bezpečnosti do zahraničí. Přemístily ji proto do kláštera svého řádu v holandském Echtu, kde napsala další významnou knihu „Věda kříže“ o životě a teologii velkého španělského karmelitánského mystika svatého Jana od Kříže.

Chapadla satanského nacismu však zasáhla i Holandsko, které bylo roku 1940 obsazeno Německem. Holandští biskupové, jak jsme psali v minulém díle seriálu (RCM 12/2017), vydali ostrý pastýřský list proti antisemitským zákonům a deportacím Židů. Hitlerovci se pomstili tím, že provedli razii v kláštorech, neboť na gestapu byla registrována udání, že se v nich skrývají osoby „neárijského původu“. Celkem bylo sebráno 987 Židů, většinou pobývajících v církevních zařízeních. Mezi nimi se nacházelo i 244 židovských konvertitů včetně sestry Terezie Benedikty. Marně intervenovali v jejich prospěch

holandští biskupové, nacisté jim nikdy nezapomněli jejich protestní pastýřský list. Gestapo pozatýkalo rovněž řadu kněží, kteří byli v nějakém kontaktu se svatou Edith a jinými židovskými konvertity. Světička byla odvezena spolu s ostatními Židy do Osvětimi, kde zahynula v plynové komoře pravděpodobně 9. srpna 1942. Během transportu a ještě i v Osvětimi se obětavě starala o matky s dětmi.

Stejný úděl potkal i její sestru Rosu, která následovala příklad Edith a rovněž konvertovala ke katolické víře. Mezi oběťmi deportovanými z Holandska do Osvětimi byla i další řádová sestra Miriam Michaelisová, rovněž německá konvertitka ze židovství, členka Kongregace svatého Josefa.

Svatá Edith Steinová byla zavražděna v Osvětimi pro svoji rasovou a etnickou příslušnost k židovskému národu. Svědectví osob, které se s ní setkaly těsně před deportací, hovoří o tom, že ona chápala tuto svoji smrt jako oběť za židovský národ, z něhož pocházela. Přála si a vroucně se modlila, aby právě on poznal Ježíše Krista jako svého Mesiáše. Velikost světičky vyniká i z faktu, že když měla před razii gestapa možnost vycestovat do Švýcarska, odmítla, aby zůstala solidární s ostatními.

Její vražda v plynové komoře byla sice spáchána nikoli kvůli křesťanské víře, ale kvůli židovskému původu, nicméně motiv protikřesťanské nenávisti tady rozhodně nechybí. To, že byla vypátrána, zatčena a deportována, mělo svou prvotní příčinu v odvážném postoji holandské Církve, jejíž představitelé nezůstali k nacistickým zločinům lhostejnými. Svatá Edith Steinová byl blahorečena papežem svatým Janem Pavlem II. roku 1987, roku 1998 svatořečena a 1. října 1999 prohlášena spolupatronkou Evropy.

PhDr. Radomír Malý



PhDr. Radomír Malý,
historik a publicista

Použitá literatura:

- Blet Pierre: *Pius XII.*, Matice cyrilometodějská, Olomouc 2001
- Bühlmeyer Carl: *Kirchengeschichte* III, vyd. Schöningh, Paderborn 1959
- Ertelt Jeroným O.Carm.: *Terezie Benedikta od Kříže*, http://www.karmel.cz/images/pdf/Terezie_Benedikta_od_Krize_Edith_Stein.pdf
- Graham R. C.: „Preludio al genocida“, in *Civiltà Cattolica* 15. 3. 1975
- Löw Konrad: *Die katholische Kirche und NS Regime*, München 1991

FATIMA: TŘETÍ TAJEMSTVÍ I

Trojí tajemství, které Panna Maria odhalila při svém třetím zjevení 13. července 1917, tvoří jádro fatimského poselství. Už jsme viděli, co je obsahem prvního a druhého tajemství. Zbývá tedy probrat třetí tajemství.

Obsah třetího tajemství

Sestra Lucie vylíčila toto třetí tajemství slovy: „Po dvou částech, které jsem již vyložila, jsme uviděli po levici Panny Marie, trochu výše, anděla s ohnivým mečem v levé ruce; jiskřil a vyšlehovaly z něho plameny, které jako by měly zapálit svět; avšak vyhasínaly, jakmile se dotkly záře, která vycházela z pravé ruky Panny Marie směrem k němu: anděl ukázal pravou rukou na zem a silným hlasem

řekl: *Pokání! Pokání! Pokání!* V oslnivém světle, kterým je Bůh, jsme viděli «podobně, jako když se lidé vidí v zrcadle, kolem kterého procházejí», bílé oblečeného biskupa, «vytušili jsme, že je to Svatý otec». Další různí biskupové, kněží, řeholníci a řeholnice vystupovali na strnou horu, na jejímž vrcholku byl velký kříž z hrubých kmenů, jako z korkového dubu s kůrou; dříve než sem Svatý otec dospěl, procházel velkým polorozbo-

ným městem, rozzechvělý, s kolísavým krokem, zkroutěný bolestí a trýzní se modlil za duše mrtvol, které na cestě potkával; když došel na vrchol hory a padl na kolena u paty velkého kříže, byl zabit skupinou vojáků, kteří na něho vystřelili několik ran z pušek, několik šípů; stejně tak zemřeli jeden za druhým ostatní biskupové i kněží, řeholníci, řeholnice a různé světské osoby, muži i ženy různých tříd a postavení. Pod dvěma rameny

kříže stáli dva andělé, každý s křišťálovou nádobou v ruce, zachycovali krev mučedníků a zalévali jí duše, které se přibližovaly k Bohu.“¹

Utrpení Církve a papeže

Třetí tajemství tedy obrazně pojednává o velkém pronásledování Církve ve 20. století. Sestra Lucie ve svém dopise papeži z 12. května 1982 ukazuje, že toto tajemství navazuje na tajemství předchozí, totiž na Mariina slova o tom, že Rusko rozšíří své bludy a podnítky války a pronásledování Církve.² Zvláštní místo zde náleží „bílé oděnému biskupovi“ neboli papežovi. Když v roce 2000 kardinál Joseph Ratzinger jako prefekt Kongregace pro nauku víry komentoval toto třetí tajemství – bude o tom řeč ještě později –, napsal, že se to jistě může vztáhnout na atentát na svatého Jana Pavla II. na náměstí svatého Petra v Římě dne 13. května 1981, ale že se zároveň jedná o zobrazení různých papežů, kteří, svatým Piem X. počínaje, sdíleli utrpení 20. století.³ Prorocká vize Fatimy je tudíž – obdobně jako biblická prorocství – vícevrstevná. Proto nelze vyloučit, že to není vidění jen toho, co již skončilo, ale i toho, co má ještě v budoucnosti nastat, zvláště máme-li na paměti slova, jež Joseph Ratzinger už jako papež Benedikt XVI. řekl ve Fatimě v roce 2010: „Ten, kdo by si myslel, že prorocké poslání Fatimy skončilo, by se mýlil.“

Maria varuje před cestou záhuby

Při celkovém pohledu na trojí tajemství můžeme říci, že to, co v něm Maria odhalila, neřekla proto, aby nás děsila, ale aby nás jako matka varovala. Po několik století – zvláště od tzv. Velké francouzské revoluce – se lidstvo čím dál více vzdaluje od Boha.⁴ Lidé si čím dál více snaží uzurpovat místo, které náleží jedině Bohu – a komunismus je určitým vyvrcholením tohoto procesu –, a tak krácejí po cestě časné i věčné záhuby. Maria přišla, aby nám řekla, že toto není správná cesta, a vyzvala nás k tomu, dát opět Bohu místo, které mu patří. V tomto smyslu jsou příznačná slova sestry Lucie z výše uvedeného listu z roku 1982: „Neříkejme ale, že je to Bůh, kdo nás takto trestá; jsou to naopak sami lidé, kteří si

připravují trest. Bůh nás s naléhavostí varuje a volá na dobrou cestu za plného respektování svobody, kterou nám dal; odpovědnost proto nesou lidé sami.“⁵



Bazilika Panny Marie Růžencové ve Fatimě
Foto: Wikimedia Commons, dynamosquito (CC BY-SA 2.0)

Pane Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchraň nás pekelného ohně a přiveď do nebe všechny duše, zvláště ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.

Osud Portugalska

Tomuto třetímu tajemství předdeslala Panna Maria slova: „Portugalsko si zachová víru.“ Je to velký příslib, ale nikoli nepodmíněný. Sestra Lucie k němu v jednom soukromém rozhovoru řekla: „Jestliže Portugalsko neschválí potrat, je spaseno; jestliže ho však naopak schválí, bude muset mnoho trpět. Za hřích jednotlivce platí osoba, která je za něj zodpovědná, ale za hřích národa platí všechen lid. Neboť vládci, kteří promulgují zlé zákony, to činí ve jménu lidu, který je zvolil.“⁶

Konec zjevení a jeho účinky na děti

Po odhalení třetího tajemství Matka Boží dodala: „Toto neříkejte nikomu. Františkovi to však můžete říci.“ Také v návaznosti na vidění pekla naučila děti modlitbu, která se nyní modlí na mno-

ha místech po každém desátku růžence: „Ó, můj Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchraň nás pekelného ohně a přiveď do nebe všechny duše, zvláště ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.“ Pak již nastal konec zjevení: Lucie se po chvíli mlčení zeptala: „Nepřejete si ode mne už nic?“ „Ne, pro dnešek si nepřeji už nic,“ odpověděla Maria a jako předtím se vznesla vzhůru.⁷

Velmi hluboký dojem, který ve třech dětech zanechalo trojí tajemství a zvláště vidění pekla, byl zjevný na jejich tváři po skončení zjevení, utvrzoval se v následujících dnech a vedl je ke konání heroických obětí a modliteb za obrácení hříšníků. Zatímco František myslel především na Boha a na to, jak by jej mohl potěšit, Hyacinta byla zvláště zasažena viděním pekla a jeho věčnosti i soucitem s hříšníky. Hyacinta byla také naplněna velkou úctou k Svatému otci. Jednou, když se děti modlily v jeskyni na Loco do Cabeço, měla vidění, o němž řekla Lucii: „Nevidíš plno ulic a cest a pole plná lidí, kteří pláčou hladem, protože nemají co jíst? A Svatého otce v kostele v modlitbě před Neposkvrněným Srdcem Panny Marie? A tolik lidí, kteří se s ním modlí?“⁸

fr. Štěpán Maria Filip OP



P. Lect. PhDr. Štěpán
Maria Filip OP, Th.D.,
vyučující na CMTF UP
v Olomouci a na Angeli-
ku v Římě

¹ Kongregace pro nauku víry: *Fatimské poselství*. Praha: Sekretariát České biskupské konference, 2000, s. 17.

² Srov. tamtéž, s. 7.

³ Srov. tamtéž, s. 31.

⁴ Srov., jak tento proces odpadu od Boha zachycuje historicky např. Michael Burleigh: *Pozemské mocnosti: Politická náboženství od Velké francouzské revoluce do 1. světové války*. Voznice: Leda, 2016.

⁵ *Fatimské poselství*, s. 7.

⁶ Cit. in: Carmelo di Coimbra: *Un cammino sotto lo sguardo di Maria: Biografia di suor Lucia di Gesù e del Cuore Immacolato di Maria*. Roma: Edizioni OCD, 2014, s. 75.

⁷ Srov. «Vzpomínku čtvrtou», II, 5. In: *Sestra Lucie hovoří o Fatimě*. Fátima: Secretariado dos Pastorinhos, 1994, s. 169.

⁸ «Vzpomínka třetí», 6. Tamtéž, s. 115–116.

OVOCE SYNODY O RODINĚ

Namísto nových impulzů v hlásání dobré zvěsti o nerozlučném katolickém manželství máme paktování se s ideologiemi, které ničí manželství a rodinu, píše polský jezuita Dariusz Kowalczyk.

Minulou sobotu jsem měl to potěšení požehnat jednomu manželství. Ona – Kolumbijka, doktorandka církevního práva na Gregorianě, on – Ital, hudebník. Pomáhal jsem jim na jejich cestě dozrávání pro manželství. Nejprve jí, když rozeznávala své životní povolání, a pak, když poznala svého muže, oběma. Tato zkušenost mi umožnila znovu si uvědomit, jak důležitá je dobrá příprava na svátost manželství.

Mentalita současného světa je veskrze antirodinná. Populární kultura blábolí o lásce, která není žádnou láskou, protože nezahrnuje vnitřní konverzi, odvržení egoismu, obětování se pro druhého. Láska má být lehká, jednoduchá a příjemná. Církev má velký úkol. Nejprve pomoci lidem dozrát k vyslovení přísahy, pak jim pomáhat v její každodenní realizaci. Jedná se samozřejmě o manželskou přísahu:

Slibuji, že ti zachovám lásku, úctu a věrnost, že tě nikdy neopustím a že s tebou ponesu všechno dobré i zlé až do smrti. K tomu ať mi pomáhá Bůh.

Jedním z úkolů synody o rodině, jejímž plodem je exhortace *Amoris laetitia*, byla obnova, prohloubení pastorace snoubenců, mladých manželských párů atd. Ale stalo se něco špatného. Namísto nových impulzů v hlásání dobré zvěsti o nerozlučném katolickém manželství máme paktování se s ideologiemi, které ničí manželství a rodinu.

Namísto návrhů, jak lépe pomáhat snoubencům v přípravě na manželství, máme zvětšující se propast v otázce přijímání pro rozvedené znovusezdané. Někteří biskupové se chovají, jako kdyby jim ze všeho nejvíc záleželo na další liberalizaci církevního učení. Říkají tomu milosrdenství. Zřejmě si nevšimli, že všechno

už před nimi vyzkoušely protestantské komunity a nad výdělkem zaplakaly.

Jsem rád, že polští biskupové nepodlehli liberální módě a že si nepletou pastorační pomoc lidem s rozmyšlením Evangelia a Tradice. Situace je vážná, protože církevní liberálové připravují další útoky na nauku o rodině a manželství. Zato budou stále silněji „dogmatizovat“ nezbytnost přijetí imigrantů do Evropy. Nu což! Církev prošla různými krizemi.

*P. Dariusz Kowalczyk SJ
Gość Niedzielny
Přeložila Lucie Sulovská*



*P. Dariusz Kowalczyk SJ,
profesor dogmatické
teologie a děkan teologické
fakulty na Papežské univer-
zitě Gregoriana v Římě*

JINÝ PŘÍBĚH O SÝRII

Rozhovor s vlámským knězem žijícím v Sýrii

P. Daniel Maes, premonstrátský kněz z vlámského opatství Postel-Mol působí již sedmým rokem v syrské řeholní komunitě Mar Yakub v Qâra. Jak vypadá syrský konflikt jeho očima?

Devětasedmdesátiletý P. Daniel Maes je nyní zpět ve své rodné Belgii. Pobývá v Norbertinském opatství ve vlámské obci Postel, odkud roku 2010 odjel do Sýrie, kde tehdy ještě nebyla válka. V Qâra prožil velmi nebezpečné situace, když městečko s 25 000 obyvateli přepadla armáda rebelů v počtu přibližně 60 000 mužů. Nyní je v Belgii, aby se zotavil poté, co v Sýrii onemocněl. Ale také proto, aby řekl lidem na Západě „skutečný příběh“ o Sýrii, jelikož z mainstreamových médií jej neuslyší.

S P. Maesem jsem se setkal začátkem června v Antverpách. Právě se chystal na návrat do svého kláštera v Sýrii, kam s sebou poveze kufry plné humanitárního nákladu pro trpící Syřany.

Žijete v klášteře z 6. století, v cizí zemi daleko od domova. Jak jste se tam dostal? Přijel jsem do Qâra na pozvání matky představené, sestry Agnes-Mariam. Je to výrazná osobnost. Několik let jezdila po světě jako hippie. A má dar modernizovat mnišský život a zároveň uchovat

jeho opravdovost. V klášteře Mar Yakub jsem našel to, co jsem po celý život hledal: charismatické nadšení, ekumenickou otevřenost, misijní práci a péči o chudé. Klášter byl ruinou, když do něj matka Agnes-Mariam dorazila, a od roku 2000 je pod jejím vedením nádherně zrekonstruovaný. Přijel jsem jako turista a jako turista bych i odjel, ale Agnes-Mariam se mě zeptala, zda bych nechtěl zorganizovat propedeutický rok, přípravu na výchovu ke kněžství, úplně první katolický seminář v Sýrii, a tak jsem zůstal.

Jaký na vás dělala Sýrie dojem, než vypukla válka?

Byla to krásná země. Jak jsem očekával, postrádala politickou svobodu. Ale hlavně jsem byl příjemně překvapen. Velmi se mi líbila východní pohostinnost a zakoušel jsem pokojnou a spořádanou společnost, jakou jsem nikdy předtím nepoznal ani ve své zemi ani nikde jinde. Krádeže nebo drzé chování zde prakticky neexistovaly. Mnohá rozličná náboženství a etnické skupiny tu žily ve vzájemném souladu.

Země neměla žádný státní dluh a nebyli tu bezdomovci. Naopak, starala se o více než dva miliony běženců ze sousedních zemí, jako je Irák, a zacházelo se s nimi, jako by to byli rodilí Syřané.

Navíc běžné potřeby, jako například jídlo, zde byly velmi levné. Školy, univerzity a nemocnice byly zdarma dokonce i pro nás cizince. Hovořil jsem s francouzským chirurgem, který mi říkal, že nemocnice v Sýrii jsou lepší než ve Francii.

Jak konflikt v Sýrii začal? Na Západě převládá názor, že první protesty v Homsu začaly pokojně a že situace se vyhrtila, protože vláda reagovala násilím.

To je naprostý nesmysl. Na vlastní oči jsem viděl, jak toto takzvané lidové povstání začínalo v Qâra. V pátek večer v listopadu 2011 jsem cestou na vikariát, kam jsem byl pozván, viděl skupinu asi patnácti mladých lidí u centrální mešity. Vykríkovali, že Asad je diktátor a že musí odejít. A viděl jsem i další mladé lidi, kteří si to fotografovali. Dělalí ohromný hluk, běhal mi z toho mráz po zádech. Říkal jsem o tom vikáři, ale on už to věděl. Pověděl mi: „Už nějakou dobu přicházejí lidé ze zahraničí, aby dělali rámus, a zvou mladé lidi, aby vše fotografovali a natáčeli. Když to předají stanici Al-Džazíra, dostanou za to zaplacení.“

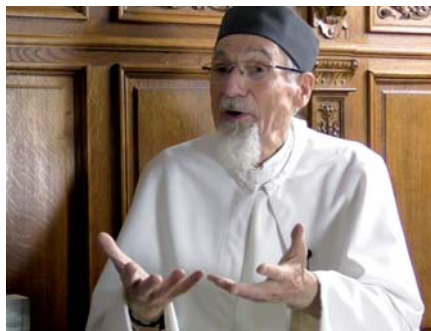
To bylo v době, kdy začínaly násilnosti v Homsu?

Muselo to být přibližně v té době. Nizozemský kněz P. Frans van der Lugt, který žil v Homsu a později byl zabit, viděl a ve svém dopise popsal, že střelbu nezačala policie, ale teroristé skrývající se mezi demonstranty.

Ale nizozemský ministr zahraničí Bert Koenders prohlásil, že Asad by měl být pro válečné zločiny stíhán Mezinárodním trestním soudem v Haagu.

Koenders je stejný jako ostatní takzvaní evropští lídři. Je to malý chlapec, který se chová jako císař a neuvědomuje si, že je nahý. Každý, kdo má alespoň půl mozku, vidí, že je to loutka Američanů, kteří mu říkají, co přesně má říkat a co říkat nemá.

Ten, kdo slouží zájmům cizích mocností a ničí životy lidí druhých národů, je vůdce teroristů a není hoden nazývat se státníkem.



P. Daniel Maes. Foto: <http://heiligsacrament.blogspot.cz>

Velmi se mi líbila východní pohostinnost. Zakoušel jsem pokojnou a spořádanou společnost, jakou jsem nikdy předtím nepoznal.

Asad neudělal nic špatného?

Vezměme si například útok jedovatým plynem v Goutha poblíž Damašku v roce 2013, z něhož byl Asad okamžitě obviněn. Je tak těžké pochopit, že za tím stáli teroristé?

Rok před útokem jedovatým plynem Obama řekl: „Použití chemických zbraní pro nás bude červenou čarou.“ V tu chvíli mělo každého novináře napadnout: „Nezní to podobně, jako když prezident Bush říkal: ‚Do 48 hodin se musí v Iráku objevit zbraně hromadného ničení.‘“

Ale opět se nechali obelhat.

Do Damašku byla vyslána mezinárodní vyšetřovací komise doprovázená médii z celého světa, a jakmile přijela, došlo k velkému útoku jedovatým ply-

nem, přímo před jejich očima. Skvěle načasováno, že? V Ghouta, v neobydlené oblasti, odkud lidé už před dlouhou dobou utekli. A do dvou hodin se objevily fotografie místností plných umírajících dětí. Obrázky hollywoodské kvality. U některých vyšlo najevo, že byly pořízeny dlouho předtím, další dvě hodiny po útoku. A na žádném nevidíte ani jednu truchlící matku.

Nicméně matky a otcové truchlili. Ale ti nežili v Ghouta. Žili o 200 kilometrů dál, ve vesnicích okolo Latákie. Na těch fotografiích poznali svoje děti. Dva týdny před útokem jedovatým plynem přepadli jejich vesnice teroristé, kteří jim děti unesli. Ony děti na fotografiích byly ve skutečnosti děti unesené z Latákie, a byly zabity, aby se mohla vytvořit tato mediální senzace. Jak je možné, že je tolik hloupých novinářů, kteří to nevidí? Všechno bylo zdokumentováno ve zprávě matky Agnes-Mariam.

Domníváte se, že se syrské orgány nedopustily naprosto žádných válečných zločinů? V únoru Amnesty International zveřejnila zprávu o hromadných popravách ve věznicích poblíž Damašku.

Pokud jako novinář chcete vědět, co se skutečně děje v Sýrii, musíte místo čtení zpráv Amnesty International do Sýrie přijet a zjistit si to sám. A já se vás ptám: Jak je možné, že prezident, který spáchal tolik válečných zločinů proti vlastnímu lidu, nebyl zabit, když tak dlouhou dobu zůstává v zemi plné teroristů, kteří ho chtějí zlikvidovat? A proč vidíte, že tolik lidí v Sýrii má Asadův portrét na zadním okně automobilu?

Křesťané, šíité, drúzové a alawité snad. Ale sunnitě také?

Rozhodně. Převážná část sunnitů stojí za Asadem. A když přijedete do Tartúsu, kde žije mnoho sunnitů, uvidíte nejen fotografie Asada, ale také Putina.

Zpráva Amnesty International vychází z rozhovorů s desítkami svědků.

Je to nepravdivé. Poslední historka vypráví o tom, že Asad v onom vězení spaluje tisíce lidí v krematoriu. To nemůže být pravda. Vězení je tak malé, že by to nikdy nemohli udělat za tak krátkou dobu.



Řeholní komunita v klášteře Mar Yakub (vlevo sestra Agnes-Mariam). Foto: <http://chardon-ardent.blogspot.cz>

Amnesty uvedla, že nemůže potvrdit americké tvrzení o kremacích.

Ale ani je nevyvrátili. A sdělovací prostředky mezitím stále opakovaly toto směšné obvinění tak často, že lidé začali věřit, že je to pravda.

Jak vidíte roli žurnalistiky? Jak je možné, že se jejich pohled na Sýrii tak liší od toho vašeho?

Musíte si přečíst knihu německého novináře Udo Ulfkotteho *Koupení novináři*, v níž popsal vlastní zkušenosti. Pokud jdete proti dominantnímu pojetí a neříkáte se scénářem, nevyhnutelně se dostanete do konfliktu s těmi, kdo mají moc. A ti vás z této profese odstraní.

V jistém smyslu tyto novináře chápu. Většinou mají rodinu, o kterou se musí starat. Ale naprosto nerozumím tomu, jak může např. organizace *Pax Christi* podporovat vraždění syrských křesťanů. Jednají jménem křesťanských komunit a podporují tzv. „umírněné rebely“. Postavili se tak přímo proti křesťanům v Sýrii, proti tamějším biskupům a patriarchům. Byl jsem na přednášce tzv. blízkovýchodní expertky z *Pax Christi*. Na konci přednášky uvedla své zdroje. Byly to: Al-Džazíra, Al-Džazíra a Al-Džazíra.

Proč myslíte, že tolik států chce odstranit Asada?

Roku 2009 Katar žádal Asada, aby umožnil vést potrubí přes Sýrii do Středozeší. Asad odpověděl: „Nepovolíme to, protože už pracujeme na takovémto potrubí s Ruskem a Iránem.“ Pak začala válka. Ne v roce 2011. Nesmíme zapomínat: Homs je významným místem pro vedení tohoto potrubí. Není žádná náhoda, že násilnosti začaly právě tam a že s tím byla spojena katarská televizní stanice Al-Džazíra.

A ostatní státy? Proč chovají k Asadovi takovou nenávisť?

Pro Západ je nepřijatelné, že Sýrie je stále jednou z mála zemí se skutečně nezávislou centrální bankou a že tato země nemá žádný dluh, a tudíž nepotřebuje být „zachraňována“.

A Turci. Ti prostě chtějí obnovit Osmanskou říši. To, co provedli v Aleppu, je skandální. Město Aleppo bylo průmyslovým srdcem Sýrie. Turci během několika dní rozebrali všechny továrny a převezli je do Turecka.

Velmi významným činitelem v tomto konfliktu je také Izrael. Sionisté si přejí čistě židovský stát od Nilu po Eufrat. Chtějí rozbít Sýrii na skupinu malých, slabých státek, které spolu budou vzájemně válčit. Podle starého římského hesla: *Divide et impera*. Rozděl a panuj. Izraelci bombardují Sýrii, ošetřují zraněné teroristy a zásobují je zbraněmi. Domnívám

se, že sionismus je pro judaismus špatný stejně jako ISIS pro islám. Ale neříkejte to nahlas, protože mnozí protestanté by vás mohli považovat za ďábla.

Izraelci tvrdí, že vstoupili do konfliktu kvůli přítomnosti milicí Hizballáhu.

To je pravda. Ale Hizballáh je zde jedním z největších hnutí odporu. Hovořil jsem s mladými muži z Hizballáhu a ti říkají: „Vytvořili jsme naši organizaci, když sionisté pronásledovali a zabíjeli naše rodiny. A proto pomáháme těm, kdo jsou stejným způsobem utiskováni.“

Izrael považuje Hizballáh za teroristickou organizaci.

Avšak částečně díky Hizballáhu jsou mnozí křesťané a další Sýřané stále naživu. Přišli nás zachránit v nejtemnějších hodinách. A totéž platí o syrské armádě a o Rusech. Kdyby Putin v roce 2015 nepřišel, Sýrie by již jistě přestala existovat.

Říká se, že Rusové přišli do Sýrie, aby ji udrželi ve své sféře vlivu.

Jistě byl ve hře i jejich vlastní zájem. Ale Putin je opravdový křesťan, chce bránit křesťanství. A také chce multipolární světový pořádek, v němž žádná země nebude ovládat zbytek světa. Vadí mu, že Američané nehrají podle mezinárodních pravidel. Svrhli ukrajinskou vládu a potom měli drzost tvrdit, že Rusové reagovali agresivně. Sýrie je suverénní stát. Právě to Putin zdůrazňuje. Říká také: „Nejsme tu proto, abychom chránili Asada, ale abychom chránili syrskou státnost.“ Rusko si nepřejde další zhroutený stát, jako je Irák nebo Libye. A nezapomínejme: Ruská armáda je jediná zahraniční armáda v Sýrii se souhlasem syrské vlády. Co tam dělají ostatní země? Američané? Francouzi? Saúdové? Nemají žádné právo tam být. Podílejí se na destrukci Sýrie.

Západní vlády tvrdí, že bojují proti ISIS. Vy o tom pochybujete?

Vzpomínáte si na záběry v hollywoodském stylu, na nichž bylo zachyceno, jak ISIS vstupoval do Sýrie? Nekonečná kolona úplně nových Toyot. Pohybovaly se pouští bez ozbrojeného doprovodu. Nebylo by snadné vymazat je z povrchu

země, kdyby to Západ opravdu chtěl? Ale to se nestalo. Proč ne? A kde vzali ty Toyoty? Kdo jim je dal?

Opakovaně slyšíme, že ISIS dostává náhodně zbraně, které jsou určeny pro neexistující umírněné rebely a že bývají náhodně bombardovány syrské vládní jednotky. Spojené státy a jejich spojenci tu a tam zabijí nějaké bojovníky ISIS, ale jedná se spíše o výjimky.

Křesťané tvoří v Sýrii menšinu. Jak se dívají na násilnosti, které páchají ISIS, an-Nusrá a další skupiny? Považují to za problém islámu?

Zprvce považují tyto teroristické organizace za politický nástroj Západu, sloužící k rozbití Sýrie a ke změně režimu. A nejen křesťané, syrští muslimové jsou stejného názoru. Stydí se za ISIS a za an-Nusrá. Říkají: „Toto není islám.“

Jak se díváte na násilí v rámci islámu?

Islám je nejednoznačný. Korán obsahuje velmi krásné verše o míru. Ale v Koránu také najdete verše o tom, že nevěřící, nemuslimy, je třeba zabít.

I v Bibli a Tóře jsou slova o násilí.

Je to tak. Ale nedokonalosti Starého zákona byly uvedeny na pravou míru v Novém zákoně. A lze tedy říci, že Korán je jako Starý zákon bez ducha Nového zákona.

Ježíš řekl: „Nepřišel jsem uvést pokoj, ale meč.“

Když někoho zabijete nebo zraníte mečem, pak nikdo z křesťanů nebude tvrdit: „Tento člověk následuje slova evangelia.“ Ale když se muslim odpálí uprostřed velkého davu lidí, pak se najdou muslimové, kteří řeknou: „Vlastně bych to měl udělat také, ale nemám k tomu odvahu.“

Ale vaše zkušenosti s muslimy v Sýrii jsou převážně pozitivní, je to tak?

Křesťané i muslimové mě vždy přijímali se stejnou pohostinností. Sýrie je sekulární stát. Syrčané se v první řadě považují za Syrčany a teprve na druhém místě za křesťany, sunnity, alawity nebo šíity. Je to krásně vidět na syrské vládě. Jsou v ní ministři z různých náboženství. Každý může být sám sebou. Harmonická spo-

lupráce různých složek společnosti byla pro Sýrii vždy charakteristická. Považují se za jednu rodinu. Dokonce jsem se setkal s plukovníkem syrské armády, sunnitou, který mě požádal, abych mu požehnal, než odjede do Aleppa.

Co si křesťané v Sýrii myslí o tom, že západní vlády podporují džihádistské skupiny?

Trpí tím, že je křesťané na Západě opustili. Prostě to nechápu.

Jsou v Sýrii nějakí křesťané, kteří vítají skutečnost, že Západ podporuje ozbrojené skupiny?

Takové lidi neznám, ale když je budete hledat, možná je najdete. Vždycky existují výjimky z pravidla, ale průměrný Syrčan se staví proti tomu, aby Západ jakkoli podporoval jakékoli ozbrojené skupiny.

Islám je nejednoznačný.

Korán obsahuje velmi krásné verše o míru. Ale v Koránu také najdete verše o tom, že nevěřící, nemuslimy, je třeba zabít.

Jste v kontaktu s nějakými politiky v Evropské unii?

Hovořil jsem s Hermanem van Rompuyem v roce 2012, když byl předsedou Evropské rady. Měl jsem z toho dojem, že vlastně ani neví, kde se Sýrie nachází. Vše, co o Sýrii věděl, se zakládalo na zprávách, které zemi popisovaly jako nejstrašlivější diktaturu na světě. To setkání mě opravdu zklamalo. Když jsem mu řekl, že podle mých zkušeností Asada podporuje naprostá většina obyvatelstva včetně sunnitů, pohlédl na mě, jako bych se dopustil svatokrádeže. Připadalo mi, že se mnohem víc zabývá otázkou, jak nepopudit oněch 28 členů Evropské rady.

Četl jsem, že v Nizozemsku křesťanské strany hlasovaly ve prospěch návrhu na zastavení podpory Svobodné syrské armády, ale Strana pro svobodu Geerta Wilderse hlasovala proti. Rozumíte tomu? Hlasovali tak, protože jsou sionis-

ty? Jste-li proti radikálnímu islámu, proč podporujete islámské teroristy v Sýrii?

Mnozí Syrčané uprchli do Libanonu a do oblastí, které ovládá syrská vláda. Čím se liší od uprchlíků, kteří utíkají na Západ?

Každý, kdo měl možnost uprchnout do oblastí kontrolovaných vládní armádou, tak učinil, kromě těch, kdo v Sýrii nevidí budoucnost.

Mladí muži, kteří odcházejí ze Sýrie do Evropy, jsou kritizováni. Evropané se ptají: „Proč nebojují za svou zemi, nechrání své matky, sestry a další rodinné příslušníky?“

Je to organizovaný rozklad. Tito mladíci jsou lákáni do Evropy, protože Evropa má být islamizována.

Může kterýkoli muž vstoupit do syrské armády? Existuje vojenská povinnost?

Ano, jediný způsob, jak se jí vyhnout, je skrývat se nebo uprchnout ze země. Na druhou stranu mnoho starších mužů odchází do armády dobrovolně.

Západ Sýrii bojkotuje. Jak Syrčané dokáží přežít?

Do země se prostřednictvím charitativních organizací dováží velké množství pomoci. Ale ke svému údivu jsem těsně před odjezdem ze Sýrie viděl léky vyrobené v Aleppu. Takže navzdory veškeré tamější devastaci dokázali znovu rozběhnout výrobu.

V předchozím rozhovoru jste vyjádřil naději, že prezident Donald Trump změní americkou politiku. Stále doufáte, že to učiní?

Trump během volební kampaně říkal to, co by na jeho místě říkal každý rozumný člověk: „Musíme přestat dodávat zbraně skupinám bojujícím v Sýrii, protože nevíme, co jsou zač. Přestaňme se vměšovat do záležitostí suverénních států. A bojujme proti terorismu společně s Ruskem.“

To znělo nadějně. Ale mezitím přišel útok ze strany hlubokého státu, skutečných vládců Spojených států. Trump nechal vypálit ony střely na vojenské letiště v Sýrii, pravděpodobně pod tlakem hlubokého státu. Nicméně předem Syrčany

informoval, takže vzniklo jen málo škod. Většina letadel byla již pryč a polovina střel dokonce ani nedoletěla. Následujícího dne bylo letiště opět provozuschopné.

Jste na dovolené v Belgii. Budete se vracet do Sýrie s klidným srdcem?

V roce 2013 bylo Qâra obsazeno obrovskou armádou desetitisíců teroristů. Chodili po ulicích a stříleli. Ukryvali jsme se tehdy ve sklepení kláštera. Po týdnu syrská armáda celou oblast vy-

čistila. Bylo to pouhých 200 mužů! Zatlačili teroristy zpátky do Libanonu, jednu skupinu za druhou. Podařilo se to proto, že teroristé nejsou jednotní. Bojují jeden proti druhému. Ano, neexistuje lidské vysvětlení, proč teroristé neobsadili klášter, když přišli.

Neměl jste tehdy strach?

Většina z nás neměla strach ani ve chvílích, kdy jsme si mysleli: „Je s námi konec.“ Neměli jsme ani čas na obavy, pro-

tože s námi byli děti, ženy a postižení lidé, o které jsme se museli starat. Dokonce se tam v době, kdy jsme se skrývali, narodilo dítě. Strachovali jsme se jeden o druhého. Museli jsme nějak zaměstnat děti. Hráli jsme hry, modlili se a zpívali. Po několika dnech nám došla voda, zbývalo nám jen mléko a na konci týdne začalo sněžit. V tu chvíli již obléhání končilo.

Eric van de Beek

<http://russia-insider.com>

Přeložil Pavel Štíčka

FIKTIVNÍ FILOSOFICKÉ ROZHOVORY O NEFIKTIVNÍCH PROBLÉMECH

Omezené poznání bez hranic

Má dnes ještě filosofie nějaký význam? A nepřehánějí filosofové, když si nárokují poznání celku skutečnosti? Sledujeme další část diskuse dvou přátel, filosofa a nefilosofova.

N: Podle tebe představuje filosofie ve srovnání s jinými vědními disciplínami silnější způsob poznání. Proč se tedy nedokáže prosadit jako jiné vědy? Pokud bys měl pravdu, musela by v souboji s vědou jasně vítězit. Ve skutečnosti je tomu naopak. Filosofie leží stranou zájmu lidí, protože jim nemá co nabídnout. Kdyby to byl natolik důležitý obor, jak tvrdíš, nemohl by se nacházet v tak přehlíženém postavení, v jakém fakticky je. Filosofie byla zkrátka předběhnuta vědou, nikdo od ní už nic neočekává. Zaostala pozadu a dnešnímu člověku, který hledí vpřed, se ztratila z dohledu.

F: Mluvíš o filosofii a vědě jako o dvou soupeřících bojujících na závodní dráze o vítězství. A konstatoval jsi, že výsledek je již známý a cena udělena. Jenže věc se má poněkud jinak. Filosofie nezavodí s vědou. Občas se někteří vědci snaží boxovat s filosofií, jejich úderů však padají do prázdna. Soutěžit mohou jen soupeři, kteří se účastní jednoho závodu a platí pro ně stejná pravidla. Takto se k sobě filosofie a věda nemají. Jejich činnosti jsou vel-

mi rozdílné. Možná si myslíš, že moderní věda precizovala a přivedla k větší dokonalosti racionální nástroje, které dříve filosofie užívala rudimentálním a neobratným způsobem. To neodpovídá reálnému stavu věci. Filosofie má jiný předmět a používá jiné metody. Mezi filosofií a vědou není kontinuita či vztah, který probíhá mezi méně a více precizním poznáváním světa. Zůstaneme-li u sportovní terminologie, filosofie bojuje na stejném stadiónu jako věda, ale je to úplně jiná disciplína. Vlastně na tom samém stadiónu pouze startuje a někdy na něm i svůj závod dobíhá. Jindy leží její cíl mimo něj. Sprinter nemůže závodit s maratóncem, věda nemůže zápolit s filosofií.

N: Jak by mohla mít filosofie jiný předmět než moderní vědy? Vždyť ty si rozdělily úplně vše, co ve světě existuje. Na filosofii už se jednoduše žádného předmětu nedostává.

F: Mýlíš se. Předmět filosofie se liší od předmětů exaktních věd jak v extenzitním, tak v intenzivním hledisku. Doména výzkumu filosofie je ve srovnání

s jejich záběrem širší a hlubší. Oproti nim totiž uplatňuje celostní přístup. Nezkoumá například pouze určitý aspekt člověka, ale člověka v jeho celistvosti. Ve svém nejzazším výkonu, v metafyzice, zkoumá dokonce celek skutečnosti.

N: Vidím, že jsem se o filosofii nemýlil. Její megalománie je nesnesitelná. Je dobře, že byla z moderního myšlení vytěsněna. Opravdu si vy filosofové stále myslíte, že můžete bádát o celku reality? Celek reality přece nelze poznat! Nebudeš snad vážně tvrdit, že filosofie poznává vše, co je? Je ti vůbec známo něco o omezenosti lidského poznání? Vždyť je tolik věcí, které nepoznáváme a o nichž nemáme ani tušení!

F: Před chvílí jsi mě poučoval, že si exaktní vědy rozdělily úplně vše, co ve světě existuje. Sám jsi tedy použil pojem, který je ekvivalentní k pojmu „celek skutečnosti“. Vůbec nepopírám, že je naše lidské poznání omezené. Z toho ovšem nikterak neplyne, že nepoznáváme celek skutečnosti. Zamysli se nad tím, co by se stalo, kdybychom celek skutečnosti opravdu nepoznávali. Znamenalo

by to, že by musela existovat určitá část skutečnosti, která by byla zásadně nepřístupná našemu poznání. Neboť kdyby taková námi nepoznávaná část skutečnosti neexistovala, poznávali bychom skutečnost v jejím celém rozsahu. To ale popíráš, takže musíš připustit existenci této námi nepoznávané reality.

N: Jistě, přesně tak to myslím. Zcela určitě existuje nějaká nám nedostupná skutečnost, která je asi větší, než si vůbec dokážeme představit. Leží zcela mimo horizont našeho poznání, a proto o ní nic nevíme a nikdy se o ní nic nedozvíme. *Ignoramus et ignorabimus eam.*

F: Kdyby to bylo tak, jak říkáš, nemohl bys o této údajně neznámé skutečnosti vůbec mluvit jako o „určité realitě“. Tvoje teze o nemožnosti poznávat skutečnost jako celek je ale nezbytně vázaná na existenci této určité a námi nepoznávané reality. Neboť pokud by neexistovala, nebylo by už nic, co bychom nepoznávali a před naším myšlenkovým zrakem by se rozprostírala skutečnost v celém svém metafyzickém rozpětí.

N: Začíná mě z toho bolet hlava. Chápu, co říkáš. Chceš mi sdělit, že jako zastánce teze o nepoznání celé skutečnosti lidským poznáním musím trvat na existenci určité, námi nepoznávané reality, protože kdybych na její existenci netrval, musel bych přistoupit na tvé šílené a neskromné stanovisko, podle něhož poznáváme celek skutečnosti neboli vše, co existuje. Tak abys věděl, na existenci takové nepoznávané reality budu přisahat třeba stokrát!

F: Výborně! Dovol mi, abych tě upozornil na jednu malou nepatřičnost, které sis ve své vášnivě obhajobě nevšiml. Když připouštíš, že existuje nějaká určitá skutečnost, kterou nepoznáváme, poznáváš ji jako existující a mající nějakou určitost. Zkrátka tvrdíš, že něco takového je, a tím pádem tuto skutečnost myšlenkově kontaktuješ. Jinými slovy, určitým způsobem ji již poznáváš. Je mi to líto, ale dostáváš se tak do rozporu sám se sebou. Na jedné straně máš za to, že tu neznámou skutečnost nepoznáváme, na straně druhé jsi o ní nucen vypovídat existenci a určitost, což znamená, že ji právě v tomto ohledu poznáváš. To mi nepřipadá být úplně šťastný názor.



Foto: Pexels, unsplash.com

N: To nemůže být pravda. V tvém uvažování, které se na první pohled zdá přesvědčivé, musí být skryto nějaké sofisma. Však já na něj přijdu. Určitě se mýlíš ty, ne já. Protože kdybys měl pravdu, museli bychom prohlásit lidské myšlení za omezené. Takový blázen ale nejsem. Nevím sice proč, nicméně trvám na tom, že se musíš mýlit.

Rozum hledá celou skutečnost, nespokojí se s jejími fragmenty, které zkoumají exaktní vědy.

F: Moje argumentace tě vede k pochopení pravdy, která byla známa již antickým filosofům. Platón i Aristoteles ji formulovali naprosto explicitně. Oba tyto myslitelé vycházeli z toho, že naše lidské myšlení je přirozeně otevřené k celku reality, a že je tedy přirozeně metafyzické. Metafyzika pro ně nebyla nic jiného než teorie celku skutečnosti. Při vyslovení jména metafyziky se nemusíš hned lekat nějakých nehmotných příznaků ze záhrobí. I materialisté, které bys asi označil za nepřítel metafyziky, byli a jsou metafyzikové. Jejich teorie se totiž týkají celku skutečnosti. Materialista ti řekne, že skutečnost není nic jiného než hmota a energie. A míní tím skutečnost v její celistvosti. Nic kromě hmoty a energie podle něj ne-

existuje, a proto věří, že svým myšlením obsahuje celou realitu. Možnost metafyzického poznání, tedy možnost poznání skutečnosti jako celku, není ani popřením omezenosti našeho poznání. Bojíš se akceptovat moji argumentaci, protože mylně ztotožňuješ metafyziku s vyčerpávacím poznáním reality. To ale netvrdí ani Platón, ani Aristoteles, ani žádný seriózní metafyzik. Poznáváme sice přirozeně vše, co je, ale jen v určitých aspektech. Víme například, že vše, co je, existuje buď na způsob autonomní reality (substance), nebo kvantity, nebo kvality, nebo vztahu, nebo činnosti nebo trpnosti atd. O celku skutečnosti můžeme mít jen toto velmi obecné poznání, které s sebou nenese vyčerpávající znalost všeho jsoícího.

N: K čemu nám pak takové poznání vůbec je? Jak ho můžeš upřednostňovat před poznatky exaktních věd a vyzvedat ho nad ně? Vědecké znalosti jsou přeci mnohem obsažnější a konkrétnější. Jsou tudíž i mnohem lépe využitelnější v našich každodenních životech.

F: Jestliže se ukazuje, že lidský rozum je přirozeně otevřen k celku jsoícího, znamená to, kromě jiného, že potenciál takového rozumu je obrovský. Mít schopnost poznávat vše, co je a činit na této cestě neustálý pokrok, vede k nahlédnutí, že se jakožto lidé nemůžeme zcela seberealizovat jen vztahem k nějaké zkušenostně dané skutečnosti, protože náš rozum bude každou omezenou skutečnost a si-

tuaci vždy transcendentovat směrem k širším horizontům. Staří filosofové říkali, že *homo est capax universi*, člověk v sobě nese kapacitu pojmout celé universum. Nyní o tom hovoříme z hlediska kapacity rozumu, ale možná platí něco obdobného i pro lidskou vůli či chceš-li to vyjádřit obrazným jazykem, pro lidské srdce. A určitě víš, co říkal svatý Augustin, který byl také velmi dobrým filosofem. Podle něj je lidské srdce nepokojné, dokud se zaobírá pouze omezenými skutečnostmi, jež tvoří každodenní náplň našich životů. Člověk je nepokojná bytost, protože je charakterizován schopnostmi, jimiž přirozeně tíhne za všechno, co je omezeným způsobem.

Viděli jsme to na lidském rozumu. Rozum hledá celou skutečnost, nespokojí se s jejími fragmenty, které tak pečlivě zkoumají ony exaktní vědy. Také je dobré si uvědomit, že má-li člověk pochopit, kdo je, musí se orientovat právě v tomto celku jsoucího, neboť je svým vztahem k němu spoludefinován. Rozum je poznávací schopnost otevřená k celku reality a člověk je bytost rozumná. Bez chápání celku skutečnosti, a tedy bez filosofie, člověku neporozumíš. N: Dostali jsme se opravdu na jiné pole, než na jakém se pohybují exaktní vědy. Něco na tom je, když jsi srovnal filosofii s maratónským během. Cítím se jako na jeho startu. Pokud se před námi roze-

vírá celek skutečnosti, je to jako bychom stáli na startovní čáře závodu, jehož cíl je v nedohlednu.

F: Promluvíme si o tom ještě příště. Tyto základní pravdy mají totiž celou řadu závažných důsledků. Musíme ještě probrat vztah filosofie k vědám, jak jsme o tom debatovali na začátku. Uvidíš, že naše dnešní objevy mají dopad i do této oblasti.

Roman Cardal



PhDr. Roman Cardal,
Ph.D., filosof. Přednáší
na vysoké škole CEVRO
Institut a spolupracuje
s Občanským institutem

„MOTÝLÍ EFEKT“ EUCHARISTICKÉ ADORACE

Lze jej spatřit v domácnostech, rodinách, manželství a ve vaší čtvrti... Když člověk uctívá Ježíše ve svaté eucharistii, on sám i jeho okolí se mění. Když je otevřena kaple ustavičné adorace, postupně proměňuje celou čtvrt.

Isabel Puigová je matkou velké rodiny a pomáhá koordinovat střídání adorujících v Kapli ustavičné eucharistické adorace v Badaloně (poblíž Barcelony ve Španělsku). V současné době společně s dalšími věřícími usiluje o otevření další kaple ustavičné adorace v Barceloně – v královském klášteře svaté Isabely, kde hnutí *Regnum Christi* zřídilo studijní centrum.

„Bůh působí v této čtvrti, v duších, všude okolo,“ napsala Isabel na španělských internetových stránkách, *Religión en Libertad*, když líčila, jak lidé v badalonské kapli „nacházejí pokoj“.

„Ti, kdo přicházejí k adoraci, nacházejí pro svůj život větší pokoj a klid a když hledí na Ježíše, zranění jejich srdce jsou uzdravena.“

„Když se adorujícím daří lépe, ovlivňuje to celé jejich okolí,“ poznamenala. „Povšimnete si toho doma, v rodinách. Když si lidé ujasní své priority, má to bezprostřední vliv na jejich přátele, a můžeme tak lépe pomáhat těm, kdo žijí kolem nás.“ K takovým změnám dochá-



Foto: Flickr, GlasgowAmateur (CC BY-SA 2.0)

zí pomalu, ale jistě, protože přítomnost Pána působí zázraky. „Vidíme, jak radikálně se mění život lidí díky oné hodině adorace,“ uvedla Isabel.

„Lidé se závislostmi, s vážnými rodinnými problémy nacházejí podporu, když se po danou hodinu opřou o Pána. Stejně tak manželské páry procházející nesnadným obdobím – přichází jeden z manželů nebo oba. Lidé tu nacházejí uzdravení, zejména nemocí duše. Vidíte,

jak se uzdravují a rozvíjejí, když se učí přijetí. Mezi adorujícími je mnoho radosti, hluboká a velká radost.“

Isabel řekla, že do kaple v Badaloně přichází i mnoho lidí, kteří nejsou praktikujícími katolíky, protože tam nacházejí klid, ticho a příjemný prostor, a nakonec si postupně vytvoří pravidelný a svědomitý modlitební život. Někteří adorující přiznávají, že ač nechodí pravidelně na mši, sem přicházejí pravidelně, aby spočívali v Boží přítomnosti. „Něco jim říká, aby se sem každý týden vraceli. Je to prostor úplné svobody.“

Jeden z příkladů tohoto „motýlího efektu“ lze spatřit v Ciudad Juárez, kde eucharistická adorace napomohla k poklesu počtu vražd z 3 766 v roce 2010 na 265 v roce 2015, říká P. Patricio Hileman, kněz, který se věnuje zakládání kaplí adorace v Latinské Americe. Zkušenost ukazuje, uvedl P. Hileman, že „když farnost adoruje Boha dnem i nocí, celé město se proměňuje.“

<http://aleteia.org>
Přeložil Pavel Štička

KRÁSKA A ZVÍŘE

Disneyovská hraná adaptace jejich populárního animovaného filmu „Kráska a zvíře“ z roku 1991 vešla do kin na celém světě. Je doprovázena množstvím kontroverzí kvůli tomu, že jednu z postav pozměnili v tom smyslu, že je otevřeně homosexuálním mužem.

Rozhodnutí studia, ředitele Billa Condonu („Dreamgirls“) a scénáristů Stephena Chboskyho a Evana Spiliotopoulos, přetvořit postavu LeFoua (Josh Gad), pomocníka ničemného Gastona (Luke Evans), v „první disneyovskou homosexuální postavu“, je politováníhodné. Hlavní poselství oblíbeného rodinného filmu bylo v podstatě upraveno tak, že je v silném rozporu s křesťanskými hodnotami.

Rodiče budou jen těžko vysvětlovat svým dětem – z nichž většina zná animovanou verzi nazpaměť –, proč se LeFou přidal k dnes populárnímu homosexuálnímu trendu. Jeho milostné návrhy Gastonovi, hrdé předvádění kousanců, které měl od Gastona na břicho (jako následek „zápasu“) a závěrečný tanec v náručí jiného muže vzbudí přinejmenším údiv.

Ale je asi pravda, že se mnozí dospělí diváci s LeFouovou proměnou smíří. „Kráska a zvíře“ je však filmový trhák určený pro děti. Vzhledem k jasnému záměru vysílat prostřednictvím dotyčné postavy takovéto poselství, je níže uvedená omezující klasifikace varováním pro věřící diváky, zejména pro rodiče.

Tento temný stín nad „Kráskou a zvířetem“ je nešťastný, neboť film je jinak velmi nápaditým a poutavým dílem se strhujícím vizuálním stylem. V jádru se jedná o staromódní hollywoodský muzikál se spoustou známých písní Alana Menkena a s tanečními scénami, za něž by se nemusel stydět ani Busby Berkeley.

Stejně jako animovaný předchůdce byl i tento film natočen na motivy pohádky, kterou v roce 1740 napsala Gabrielle-Suzanne Barbot de Villeneuve. Skutečně nádherná Kráska (Emma Watson) je temperamentní venkovská dívka toužící po vzrušení. „Chci zažít dobrodružství někde v širém světě“, prozpěvuje si. „Chci mnohem víc, než o čem druzí smýšlejí!“ Dávej si pozor na to, co si přeješ, drahá. Sotva Kráska odmítne milostné návrhy domýšlivého lovce Gastona, skončí uvězněna ve strašidelném zámku, kam se dostane výměnou za svého uneseného otce Maurice (Kevin Kline). Nyní do děje vstupuje zmíněné Zvíře (Dan Stevens), což je ve skutečnosti Princ. V rozsáhlém prologu se dozvídáme, že tohoto krásného šlechtice místní čarodějnice Agatha (Hattie Morahan) za trest za jeho sobectví proměnila v rohatou (ale nepoměrně elegantnější) verzi Chewbacca ze seriálu „Star Wars“.

Agathina kletba se vztahuje i na Princovo služebnictvo, z něhož se nestanou chlupatá stvoření, ale inventář zámku. K těmto neobyčejně upovídáným předmětům patří starobylé hodiny Cogsworth

(Ian McKellen); svícen Lumiere (Ewan McGregor); prachovka Plumette (Gugu Mbatha-Raw); čajová konvice paní Pottsová (Emma Thompson), její syn, čajový šálek Chip (Nathan Mack), a hudební duo – piano Cadenza (Stanley Tucci) a šatní skříň Garderobe (Audra McDonald).

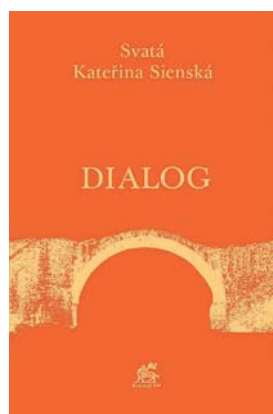
Kletbu lze zlomit jedině tehdy, když se Kráska do Zvířete zamiluje, což se zdá být u tohoto podivného páru málo pravděpodobné. Dojde však k námluvám – s krásnými projevy pravé lásky –, ale pak pomstychtivý Gaston přivede rozružený dav, aby Zvíře zabil, čímž (alespoň pro ty, kdo příběh vidí poprvé) zpochybní naději na šťastný konec.

I kdyby ve filmu nebyly již popsané ožehavé problémy, mohlo by malé děti vyděsit několik temných scén včetně napadení vlky a Gastonova násilného útoku na zámek Zvířete. Film obsahuje několik scén zobrazujících nebezpečí a akční násilí, příznivý pohled na homosexuální aktivity a některé sexuální narážky. Klasifikace *Catholic News Service* je L – omezení na dospělé publikum. Jedná se o filmy, jejichž problematický obsah může některé dospělé znepokojovat. Americká filmová asociace filmu přiřadila klasifikaci PG – v případě dětských diváků doporučuje dohled rodičů. Některé záběry nemusí být vhodné pro děti.

Joseph McAleer

<http://www.catholicnews.com>

Přeložil Pavel Štíčka



Z nabídky nakladatelství Krystal OP

Krystal OP, nakladatelství teologické a filosofické literatury

Husova 8, I 10 00 Praha 1, tel.: 224 218 440

e-mail: krystal@op.cz, on-line knihkupectví: <http://www.krystal.op.cz>



Svatá Kateřina Sienská: Dialog (třetí, revidované vydání)

Svatá Kateřina Sienská (1347–1380) patří mezi významné představitelky středověkého mystického proudu. V roce 1707 ji papež Pavel VI. jmenoval učitelkou Církve, od roku 1999 je také patronkou Evropy. Kniha *Dialog s Boží prozřetelností* je záznamem rozhovoru, který Kateřina v mystickém vytržení vedla se svým Stvořitelem, a přináší nám tak svědectví o jejím bohatém vnitřním životě. Kateřina vychází z žité víry, především z vlitého daru moudrosti a rozumu, a přístupným způsobem předkládá čtenáři tradiční učení Církve. Vyučuje tu nejvyšší vědu: poznat a milovat Ježíše Krista a jeho Církev. Předkládá cestu ke křesťanské dokonalosti a přináší praktické podněty k duchovnímu životu, k reformě Církve a celé společnosti. *Váz., 368 str., 420 Kč*

Letem světem

Merkelová a homosňatky. To jsme byli svědky obratu o 180 stupňů za jeden den, jak to okomentoval Daniel Kaiser v reflexi na události v Německu v *Týdeníku Echo*: „Velkým tématem západní politiky před zhruba dvaceti lety bylo chameleonství levice, která musela uznat porážku v hospodářské politice a začala se přibližovat pravici, aniž by to výslovně přiznala – odtud krycí jména jako nový střed, třetí cesta. Odtud politici Clinton, Blair, Schröder. Řádově menší pozornosti se dostalo trendu, který přišel o něco později a v němž se zase naopak tradiční pravice začala přibližovat levici – nikoli v ekonomických, nýbrž v civilizačních, tzv. mravních tématech: čím dál větší podvolení se kodexu politické korektnosti, potraty, eutanazie, takzvaný zákaz diskriminace, z něhož plyne nejfrekventovanější téma doby – práva a výsady pro homosexuály. Symbolicky vysoce důležitý je požadavek manželství pro stejnopohlavní páry, ale mívá i praktické dopady: v zemi, která ho uzákoní, se pak třeba s pomocí soudce lépe zdolává zákaz adopce dětí do homosexuálních domácností. Teď, **sňatek pro všechny** zdolává **jednu z posledních důležitých bašt v Evropě – Německo. Příběh má vysokou vypovědací hodnotu pro celý fenomén kapitulace konzervativců před tzv. duchem doby.**“ „Už v roce 2005 kolínský kardinál Meisner CDU doporučil, aby ze svého názvu odstranila písmeno C,“ pokračuje Kaiser.

Ale něco z mainstreamu pro radost: Magazín *Idnes.cz* přinesl rozhovor s Kateřinou Emmons, mistryní Evropy i světa a olympijskou medailistkou, která mj. řekla: „**Jsou prostě věci, které se stanou bez plánování. Jsme šťastní, ale nebudu lhát, čtvrté miminko nás dost vyplašilo. Oběma nám bylo jasné, že jiná cesta neexistuje, než si ho ponechat.** Jinak bychom s tím



Koláž: mimi

žít neuměli. Takže máme velkou rodinu. Mnohem větší, než jsme plánovali. Asi to tak mělo být.“ Emmonsovi vědí, že víc dětí znamená víc radosti. Jak říkával Chesterton: „Láska je mnohem větší a odvážnější dobrodružství než plavba kolem světa.“

Médii proběhla zpráva o dalším ocenění P. Prof. Tomáše Halíka s poznámkou kdesi pod čarou: „Tomáš Halík dostal ocenění od Asociace amerických knihoven. Bohužel **obdržel cenu od stejného spolku,**

který loni v seznamu 10 nejnebezpečnějších knih uvádí Bibli (na šestém místě). Budiž útechou, že loni údajně tato instituce pracovala s 275 anketními odpověďmi. Letos jich asi nebude o moc víc.“

Dobře však víme, jak to je s veřejným míněním a oblíbeností u lidí. Jak vratká je to lodička. **Třeba takový kardinál Sarah, jak na to upozornili na *FirstThings.com*, nebyl vždy považován za nejnebezpečnějšího muže křesťanského světa,** jak to vypadá dnes, když o něm píše liberální média. Když ho papež František v roce 2014 do funkce jmenoval, i jeho dnešní kritici ho přijímali pozitivně. Mickens ho popsal jako člověka, který „není ambiciózní, umí pozorně naslouchat, ačkoli se po příchodu do Říma projevuje v určitých ohledech jasně konzervativně, ... je to muž 2. Vatikánu“. John Allen shrnul konsenzus, který ve Vatikánu panoval: Sarah je málo výrazný biskup, „přátelský, vtipný a skromný“. Dnes hlavu kardinála Roberta Saraha požaduje stále víc hlasů: „Kardinála Saraha měl [papež František] už dávno vyměnit“ (Maureen Fiedler, *National Catholic Reporter*); „Kongregaci pro bohoslužbu a svátosti by prospělo nové vedení“ (Christopher Lamb, *Tablet*); „Představitelé kurie, kteří neakceptují Františkov program, by měli odejít. Nebo by je papež měl poslat jinam“ (Robert Mickens, *Commonweal*).

-zd-

16. 7.	Ne	15. neděle v mezidobí Iz 55,10–11, Žl 65, Řim 8,18–23, Mt 13,1–23
17. 7.	Po	bl. Česlav a sv. Hyacint, kněží OP Ex 1,8–14,22, Žl 124, Mt 10,34 – 11,1
18. 7.	Út	sv. Emilián, mučedník Ex 2,1–15a, Žl 69, Mt 11,20–24
19. 7.	St	sv. Makrina, panna Ex 3,1–6,9–12, Žl 103, Mt 11,25–27
20. 7.	Čt	sv. Apolinář, biskup a mučedník Ex 3,13–20, Žl 105, Mt 11,28–30
21. 7.	Pá	sv. Vavřinec z Brindisi, kněz a učitel církve Ex 11,10 – 12,14 Žl 116B, Mt 12,1–8
22. 7.	So	Památka sv. Marie Magdalény Pis 3,1–4a (2 Kor 5,14–17), Žl 63, Jan 20,1.11–18

23. 7.	Ne	16. neděle v mezidobí Mdr 12,13.16–19, Žl 86, Řim 8,26–27, Mt 13,24–43
24. 7.	Po	sv. Šarbel Makhluf, kněz Ex 14,5–18, Ex 15,1–6, Mt 12,38–42
25. 7.	Út	Svátek sv. Jakuba, apoštola 2 Kor 4,7–15, Žl 126, Mt 20,20–28
26. 7.	St	Památka sv. Jáchyma a Anny, rodičů Panny Marie Ex 16,1–5,9–15, Žl 78, Mt 13,1–9
27. 7.	Čt	sv. Gorazd a druhové, mučedníci Ex 19,1–2,9–11.16–20b, Dan 3,52–56, Mt 13,10–17
28. 7.	Pá	sv. Nazarius a Celsus, mučedníci Ex 20,1–17, Žl 19, Mt 13,18–23
29. 7.	So	Památka sv. Marty I Jan 4,7–16, Žl 34, Jan 11,19–27 (Lk 10,38–42)

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Redakční rada: PhDr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.